

Het Nederlands Zorgstelsel en de macht van de Patiënt

Lezing voor Masterclass Management Maatschappelijke Organisaties, VU Amsterdam, 14 februari 2020

Dr. Steven P.M de Waal

@stevendewaal

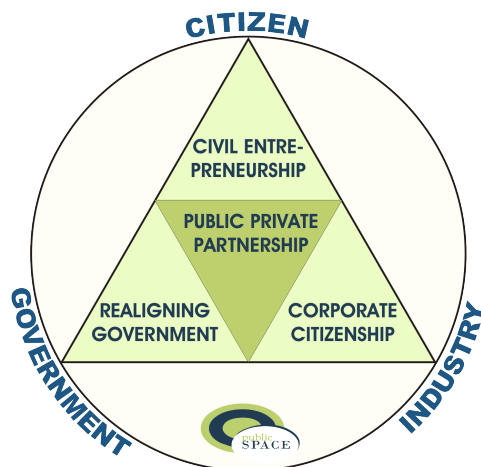
www.publicspace.nl

Denktank Public Space Foundation (sinds 2004)

Alle internationale kenmerken van een Denktank:

- Private for Public
- Ideologisch en missie-gedreven
- Onafhankelijke positie en denken
- Mix van bestuurlijke invalshoek en (academische) reflectie en onderzoek op werkelijke strategische frontlinies
- Intelligente en Intellectuele bijdrage aan publiek debat

Kernconcept © (2000, tevens basis van 'maatschappelijke onderneming'*)

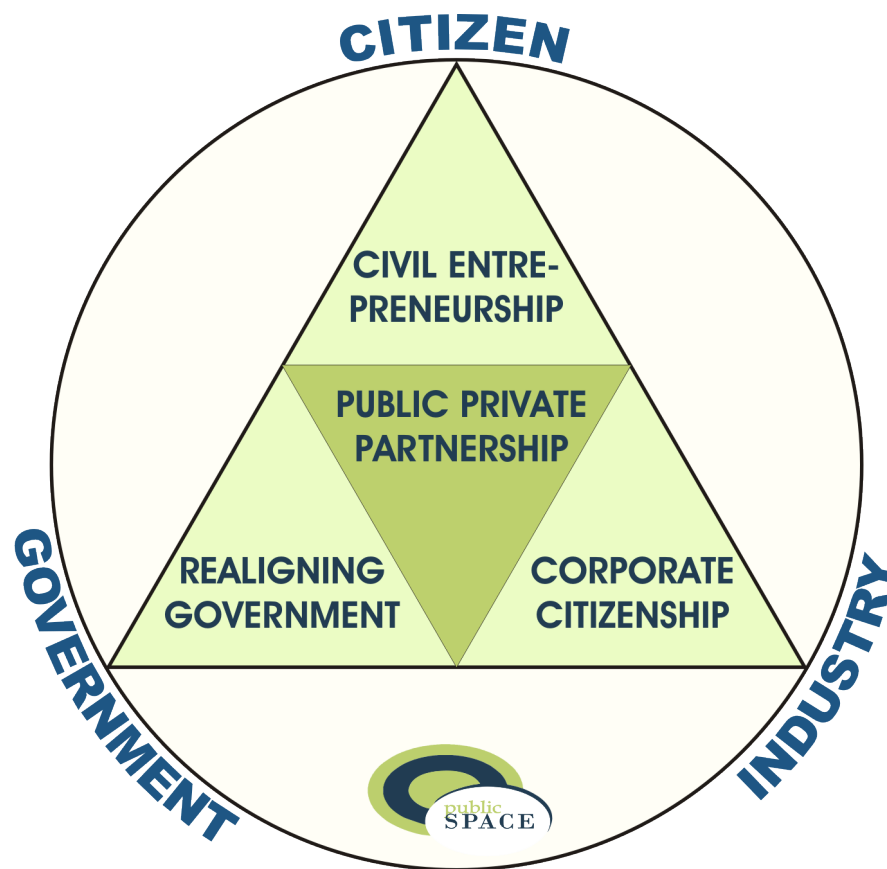

KERNMISSIE Public S.P.A.C.E.:
 Strategies for **Public And Civil**
 Entrepreneurs
 Stimuleren en bevorderen van
maatschappelijk ondernemerschap en
actief burgerschap

*

**Visie geïntroduceerd jaren 90 in
privatiseringsdebatten: Belang en Kracht van
Burgerschap (incl. NGO, NPO, Coöperaties etc.) en
fenomeen van ‘private-for-public’-leadership**

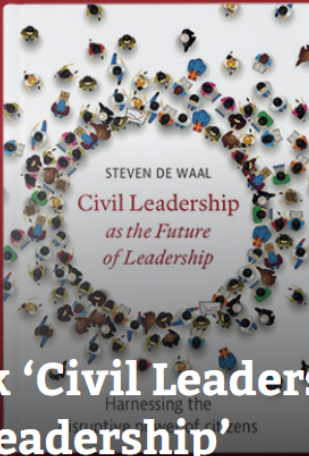

Actieve website (www.publicspace.nl) met agenda, blogs, Twitter en open toegang tot intellectueel archief (vanaf 2004)

Thema's ▾ Agenda Publicaties Over Steven de Waal Over PSF

Public Space Foundation is een onafhankelijk denknetwerk ter bevordering van actief burgerschap en maatschappelijk ondernemerschap. Steven de Waal is de oprichter en drijvende kracht achter dit netwerk.

Publicaties

STEVEN DE WAAL
*Civil Leadership
as the Future
of Leadership*

© 2 februari 2019

Nieuw boek 'Civil Leadership as the Future of Leadership'

Harnessing the disruptive power of citizens

Strategische analyse van disruptief burgerschap: beschikbaar via Amazon

Maatschappelijk leiderschap

© 1 februari 2019

Boeklancering in Nederland: disruptie van democratie en politiek dreigt

Disruptief burgerschap

© 28 januari 2019

Commissie Remkes: Binnenhof kijkt naar binnen

Democratie en rechtsstaat in balans

Over Steven de Waal

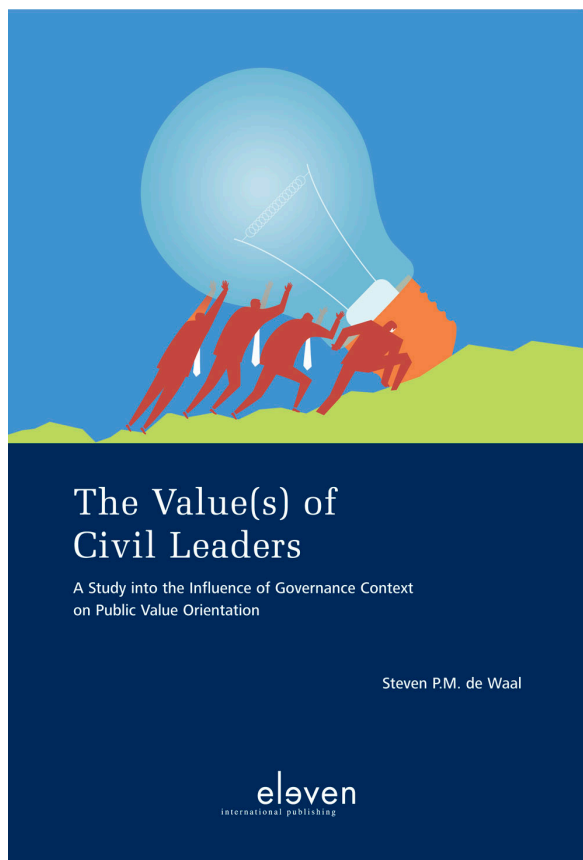
Dr. Steven P.M. de Waal is keynote speaker, auteur en

Twitter

Met de polder gaat er natuurlijk ook wat onderuit: tijdig en rationeel overleg, inclusie en participatie, transparantie en cultuur.

Boeken 2014, 2015 en 2017

Hoofdstuk over Nederlands Publiek Leiderschap (2017)
(zie ook <https://www.publicspace.nl/2018/02/14/nederlands-publiek-leiderschap/>)

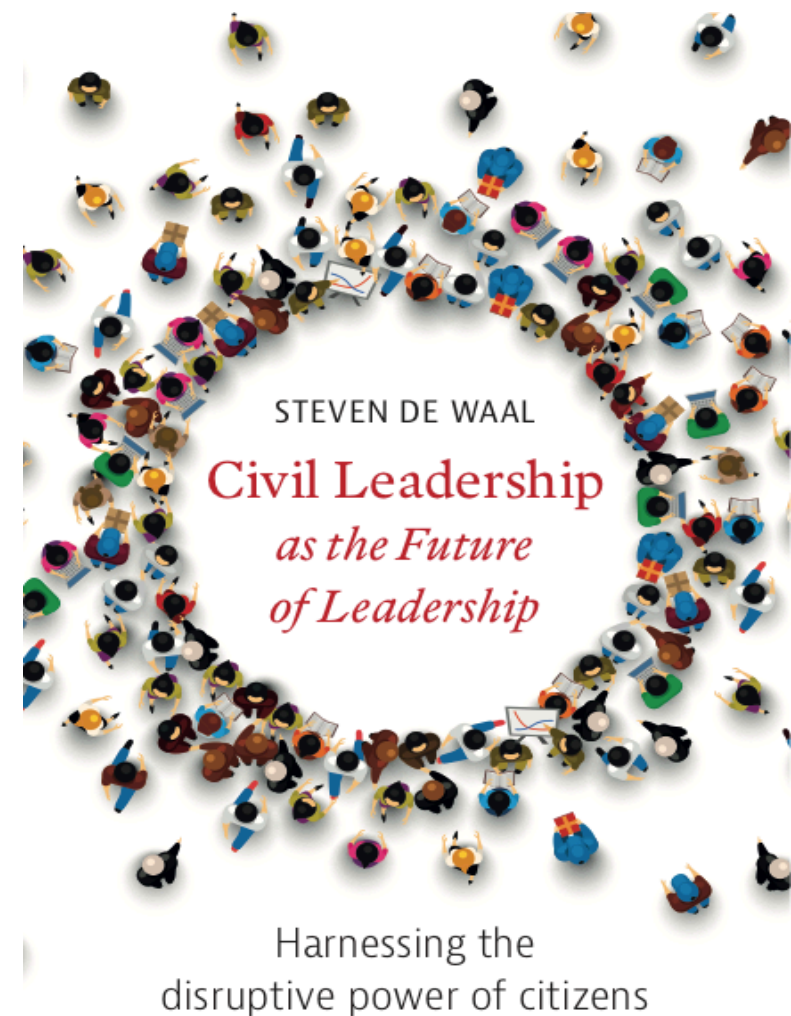

Latest Book (Amazon.com 2018)

- **Digital Civil Revolution** as best description of current technological revolution
- **Disruption is not restricted to markets.** It totally transforms the media landscape, public opinion, political debate, and the attitudes and roles of industry and state towards citizens
- The real revolution is that these technologies **increase citizen power enormously** in opinion production, public debate, collecting information and self-organization
- **A special kind of leadership, Civil Leadership,** is needed to harness this new civil power

2 main parts:

- I. **Strategic Analysis:** the cause of the #DigitalCivilRevolution and how is it changing humanity, society, communities and also politics, democracy and public services
- II. The strategic answer is a **new public leadership, civil leadership**

Available as e-book and paperback on [Amazon.com](https://www.amazon.com) and in local (online) bookstores worldwide.
In Nederland o.a. op bol.com en overige reguliere (online) boekhandels.

Hoofdlijn

1. **Disruptief Burgerschap en dus de nieuwe macht van de Patiënt**
2. **Kenschets Nederlands Zorgstelsel: wat is aard en ruimte voor antwoord op disruptieve macht van patiënt?**
3. **Voorbeelden van maatschappelijk leiderschap die het echte antwoord bieden**

I. Disruptief Burgerschap en dus de nieuwe macht van de Patiënt

**It's not technology,
stupid, but mentality,
training and power of
citizens**

Disruptie is belangrijkste term in strategieliteratuur

Concurrentie tussen platforms, ten koste van 'pipeline'-ondernemingen

Nieuwste definitie: toetreders van buiten reguliere markt door innovatieve rechtstreekse toegang tot doelgroep en hun wensen. Directe ruil en communicatie is sleutel

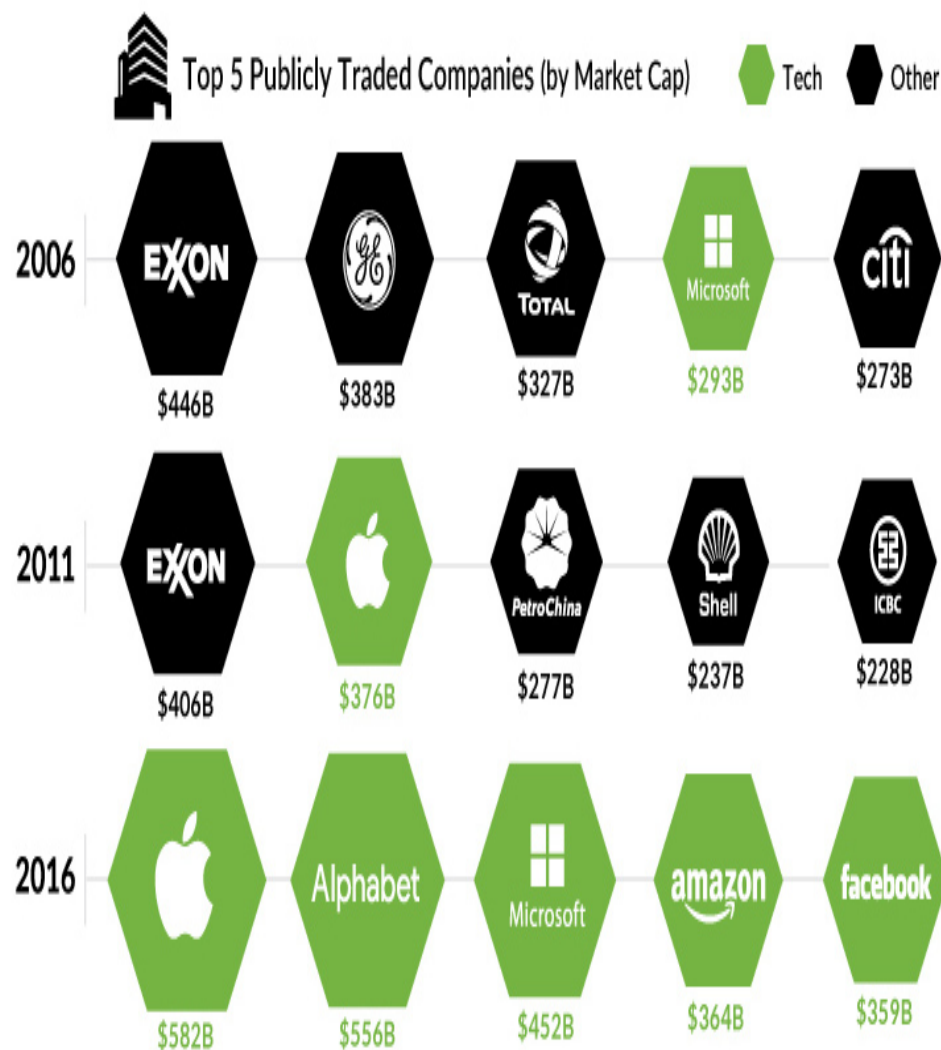
End-to-end model (van grondstof naar verwerking naar eindproduct/dienst naar klant) is tweederangs; nieuwe grondstof is data

Kenmerken:

- Gebruik grote informatie- en communicatiekracht 'at the fingertip', wereldwijd, massaal bereik (Industriële Revolutie 3.0)
- Het is nog steeds een markt. Concurrentie nu tussen platforms. Succesfactoren: sympathie, community, toegang, hands on service, eigen regie gevoel
- Enorme directe ruil- en communicatiecapaciteit
- Bezit is dus niet langer voorsprong, vaak achterstand (voorbeelden Uber en Airbnb)

Platformeconomy has already won

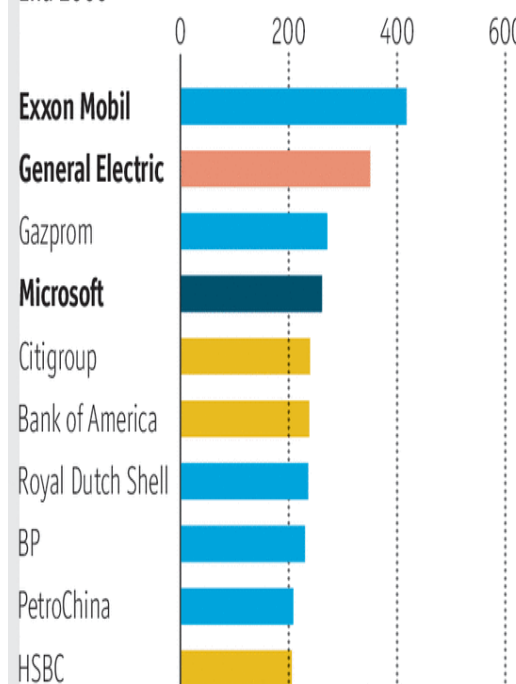

A virtually new world

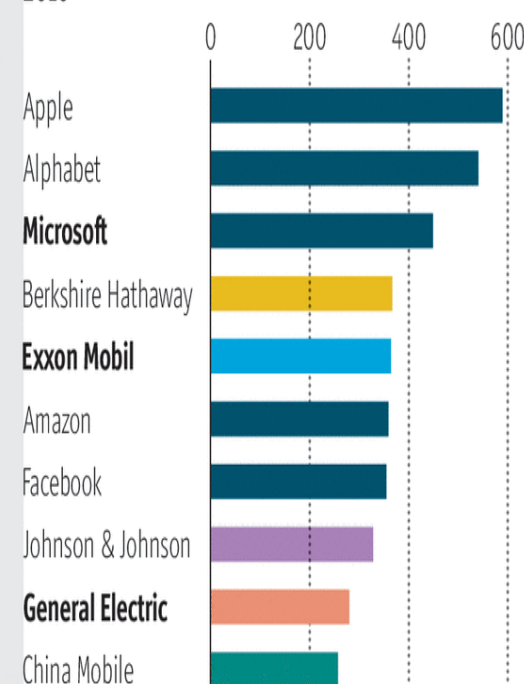
World, largest listed companies by market capitalisation, \$bn

Sector: Energy Financials Health care Industrials IT Telecoms

End 2006

2016*

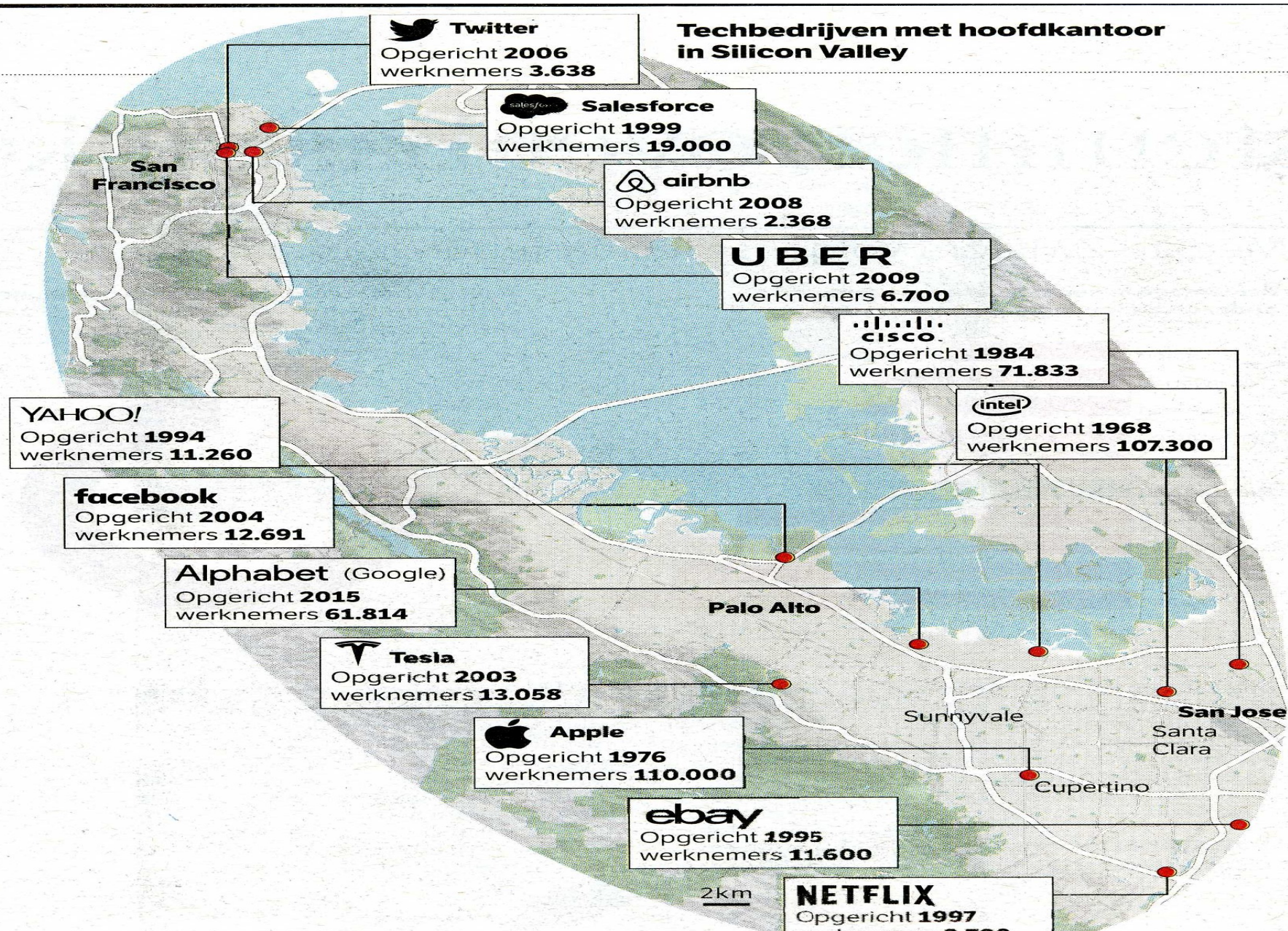

Source: Bloomberg

*At August 24th 2016

nomist.com

Also theme Issue of Harvard Business Review, April 2016

Disruptieve BurgerKracht als gevolg van onderliggende technologische revolutie

BurgerMacht niet langer alleen in brave politieke retoriek

It is not technology ('stupid'), it's mentality. Sociaal-technologisch: enorm effect op mentaliteit en machtsbronnen ieder individu

Hoofdkenmerken Technologische Revolutie:

- ***Slim*** Enorme, nog groeiende computer-power
- ***Klein en Mobiel*** Dichtbij persoon en persoonlijk, altijd 'at hand'
- ***Niet alleen data, ook beeld*** Real-time en Real-life, Publiek Theater belangrijker
- ***Massabereik, wereldwijd*** Connectie en Community, overal en altijd
- ***ICT Infrastructuur ('Internet')*** Wereldwijd werkend, overal toegang tot platforms en websites

Disruptie dus niet alleen markt, ook staat (nu al politiek) en civil society

Voorspelde en geanalyseerde strategische effecten (1)

- a. ***Battle for the eyeballs:*** Aandacht is schaars en niet langer gegeven. Bestaande media moeten in deze nieuwe concurrentie voluit meedoen, niet langer passief 'doorgeef'- kanaal.
- b. ***Iedereen is (amateur-) journalist***
(*Alle manipulaties worden zichtbaar en publiek*)
- c. ***Disruptie van Democratie: Derde & directe kanaal gaat winnen*** in agendasetting, debat en oordeel over publiek leiderschap. Disruptie start bij politieke partijen in hun *primaire functie van selectie en kandidering*
- d. ***Ook publieke arena wordt gedisrupteerd: ruimte voor 'privaat' publiek leiderschap***
- e. Er zijn *permanent referenda*
- f. Tribune eist ***theater & performance & zichtbaarheid & retorische skills*** (vooral overtuiging, charisma, persoonlijkheid en geloofwaardigheid) en ***juiste houding: civil leadership!***

Voorspelde en geanalyseerde effecten (2)

- g. **Disruptie van Democratie (lange termijn)** (naast, al genoemde: dominantie derde directe kanaal; opening publieke arena voor nieuw publiek leiderschap buiten politiek om en kandidering buiten (zittende) politieke partijen om)

representatieve democratie te traag en indirect voor media-, regie- en informatie-training van burger, dus noodzaak **toevoeging directe democratie & wisdom of the crowd**

- h. **Gewenning aan eigen regie en informatie, raadpleging peers, eigen community en zelforganisatie**

- zwermgedrag
- pop-up locaties
- coöperaties rond publieke diensten en maatschappelijke problemen
- 'commons' als governanceprincipe, o.a. in wijken
- co-productie bij publieke diensten

Zwermgedrag: een zwerm stuurt alleen op connectie en richting, heeft geen leider, geen structuur, geen bestuur

Zwermorganisatie en pop-up ook in Nederland: #POinActie

Battle for the eyeballs

Waarom zou je dit uitzenden? Sterker: Waarom zou je er (nog) naar kijken?

Onze pers heeft nog niet door dat ze moet concurreren met directe kanalen.

Beste voorbeeld:
grootste kanaal NPO
heette tot voor kort:
'Uitzending gemist'

Oude manipulatie *Iedereen is journalist* *Permanent referendum*

Main impact of disruptive patient on healthcare*

A. New power:

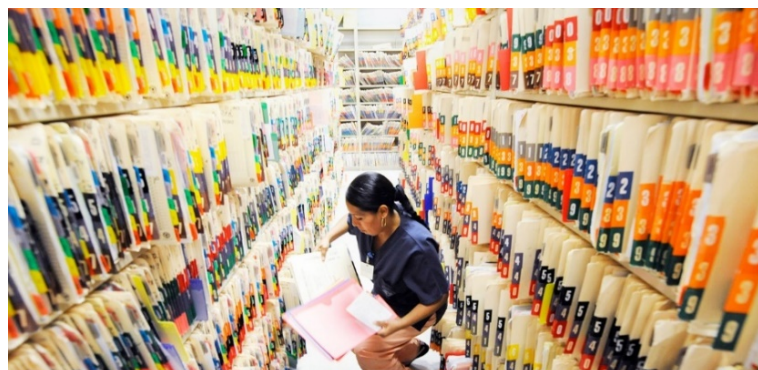
1. Independent information gathering (knowledge about disease and treatments, personal data & medical files)
2. Choice between providers and even individual professionals based on peerreviews
3. Self-diagnosis & shared decisionmaking & individual co-producing

B. New mentality:

4. Self-monitoring & personal management of chain organization (from home to hospital and vv.)
5. CollectivePatient and family organizing & pressure for co-production

* *Stockholm Strategic Forum Health Care, October 2017*

New processing and access to files

FACTS ABOUT PATIENT EDUCATION

50% OF PATIENTS
walk out of the physician's office
NOT KNOWING
what they were told or are supposed to do.

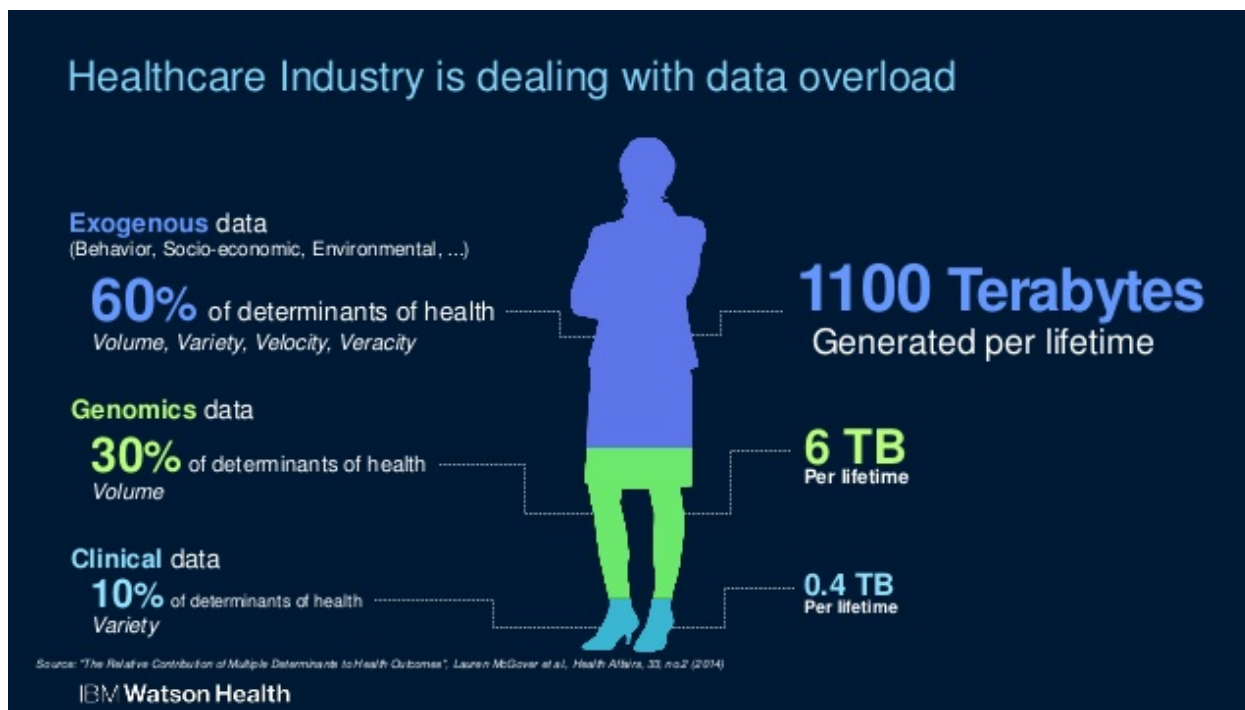
RESEARCH SHOWS THAT:

- Physicians often over estimate the topics and duration of what they have talked about with their patients
- Telling patients once...is usually not enough to get the patient's attention or buy-in
- Patients filter what they hear from their doctor in a variety of ways that physicians usually know nothing about, i.e., the patient's health beliefs, values, previous experience and illness explanatory models.

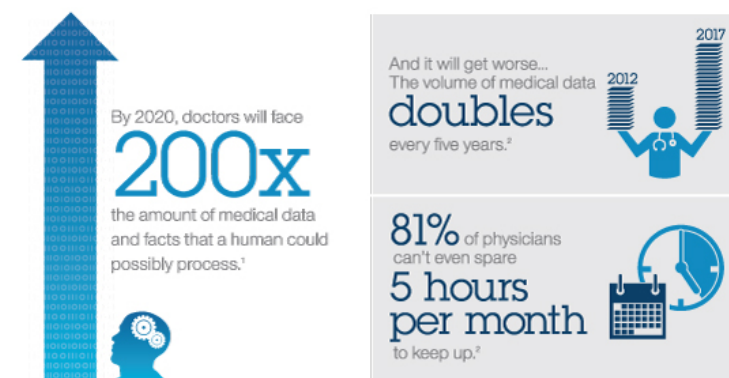

www.alamy.com - JDT4XF

The rise of AI as a way to access overload in medical data

Too Much Information: The Doctor's Data Dilemma

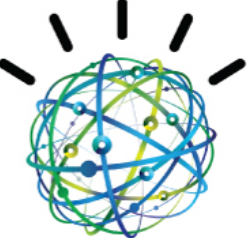
The answer? IBM Research and the Cleveland Clinic are bringing IBM® Watson™ to medical school to create a learning application for students.

Watson will help students navigate medical information and make the best decisions for **improving patient care.**

Students will also be able to **teach and train Watson** to advance its knowledge.

WATSON

*William Stead, IOM Meeting, October 8, 2007: Growth in facts affecting provider decisions versus human cognitive capacity
 *University of Oulu, Finland, January 15, 2009

It means enormous logistical centres to manage and plan the total chain

Direct access patientdata, before the doctor

Patientenportal

[Home](#)
[Meine Gesundheit](#)
[Meine Krankenakte](#)
[Communities](#)

Speichern und Freigeben:

Diagnosen
Medikation
Labor
Dokumente
Bilder
Prozeduren
Blutzucker
Blutdruck

Übersicht

gehen Sie zu:

Community für Koronare Herzkrankheit

Community für Diabetes mellitus

Omron RX Classic, Blutdruckmessgerät mit

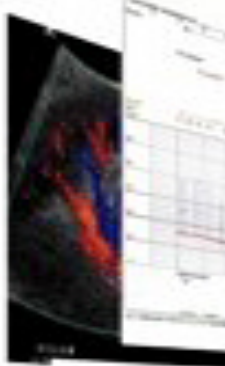
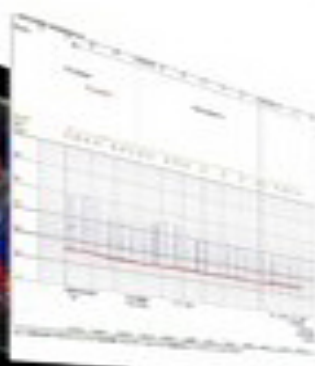
Holen Sie sich die neuesten iPhone Programme zum Thema Gesundheit

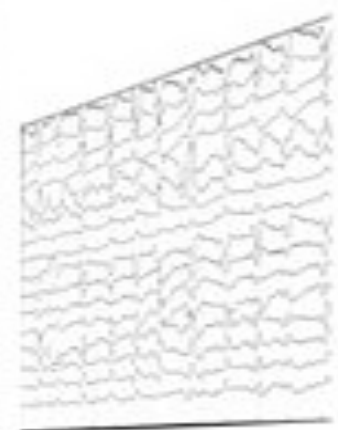
Medikamente einnehmen!
Kostenlos: Erinnerung Ihre

Studie räumt mit Vorurteilen auf.
Betablocker schützen Herz vor Stress
Eine große Patientenstudie belegt, dass Betablocker ein lebenswichtiges Herz-

Bilder

Sie haben **5** Bilder

+ Bild Hinzufügen

Or their homes

Long Reach

Wireless devices for remote patient monitoring

Blood-pressure monitor >>

Digital scale >>

Telestation >>

Patients use the buttons to answer questions on their condition.

EKG recorder >>

Pulse oximeter >>

A noninvasive check of blood oxygen level.

In love with the new doctor?

1^e Effect:
Disruptie van Democratie
‘Kleine’ variant:
Runner-ups winnen verkiezingen.
Disruptie van recruitering- en
selectiefunctie politieke partijen

Disruptie van Democratie, de 'grote' variant:

**Publieke arena belangrijker dan alleen
politieke arena.**

**Battle for public authority breder,
runner-ups toenemend ook 'private-
for-public'- leaders**

Er zijn nog steeds hoopgevende voorbeelden (en ik verwacht dus steeds meer)

Leoluca Orlando: burgemeester Palermo verwelkomt asielzoekers

Flavia Kleiner: winnaar Zwitsers referendum tegen rechts-extremisten

Marjan Minnesma: via Urgenda rechtszaak het kabinet onder druk rond klimaatdoelstellingen

Greta Thunberg: stem van jeugd inzake klimaat

Maatschappelijk leiders vaak in heftige publieke debatten (uit mijn promotieonderzoek), o.a.

Ds Visser: verslaafdenopvang

Piet Boekhoud: vernieuwing ROC
Rotterdam

Echtpaar Sies: oprichting Voedselbanken

Mei Li Vos: oprichting Alternatief Vakbond

Leon Bobbe: Te Huur & Te Koop

Onderzochte civil leaders met for-profit achtergrond: Burgerschap in de Boardroom!

Jan Post
Voorzitter KvK
Amsterdam met
leiderschap rond
werkloze jongeren

Ruurd de Boer
Ontwikkelaar nieuw profiel en
maatschappelijke
steun voor ADO Den Haag +
Bouwpastoor nieuw stadion

Camille Oostwegel
Public en commercial
value door restaureren
van en trotse bestemming
geven aan ruïnes

Herman Hazewinkel
De 1^e en belangrijkste
bouwer die zijn nek uitstak
in enquête bouwfraude

De civil leaders in de studie hebben een opvallend eigen waardenpatroon (a breed of their own)

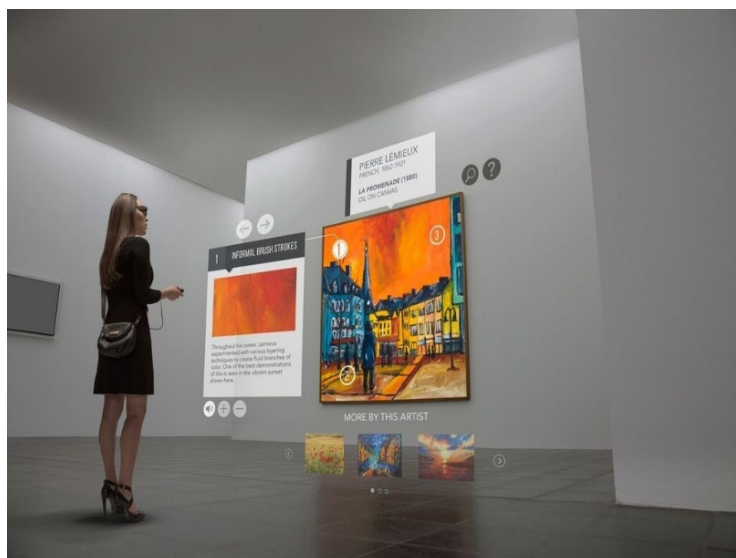
Freedom of Choice (13)	Sustainability/ stability (11)	(Social) Justice (9)	Solidarity (8)	Independence (7)
<i>and</i>	<i>and</i>		<i>and</i>	<i>and</i>
Entrepreneurial spirit (13)	Respect (11)		Self-actualization (8)	Bonding & Bridging (7)

Enerzijds: eigenwijs, ondernemend, gepassioneerd in gedrag, door roeien en ruiten soms

Anderzijds: betrokken op samenleving en missie, vanuit waarden verontwaardigd, solidair met maatschappelijke problemen en probleemgroepen

2^e Effect: Disruptie van Publieke Diensten

Andere interactie & verhoudingen revolutionair veranderd! Musea hebben het ook door

Eerste: nieuwe technologie in de klassieke verhouding

Tweede: nieuwe technologie leidend tot nieuwe interactie: Met de familie een schilderij beleven

Veel kenmerken zeer toepasbaar op wensen moderne burger

FD, augustus 2015

Co-productie veiligheid: leert vooral iets over professionele weerstand

\$100,000 Warrant - Issued For Maria Ayala
AMBER ALERT
 Taken From Palmdale California - IF SEEN CALL - 661- 272-2400

5-month-old Joliet Cedano

Maria Cedano Ayala - 43 - Suspect

Investigators believe that 5-month-old Joliet Cedano may be with her biological mother, Maria Cedano Ayala.

Joliet Cedano is 23 inches tall and weighs 12 pounds, and was last seen wearing a red and white shirt and blue jean overalls.

Ayala was described as 43 years old, about 5 feet 5 and weighing about 150 pounds. Police said she may be driving one of two vehicles: a blue four-door 1995 Mercury Marquis, license plate number 5RSK813; or a black 2000 Chevrolet Silverado pickup truck, license plate number 7D92423.

1995 Mercury Marquis,
California plate number 5RSK813

2000 Chevrolet Silverado
California plate number 7D92423

Palmdale Station 661-272-2400

PLEASE HELP
<http://SomeoneIsMissing.com>

\$100,000 Warrant - Issued For Maria Ayala

AMBER
AL-RT

VERMIST

Anass Aouragh (13)

Jongen. Vermist sinds 06-02-2013 uit Wassenaar. 1m68, kort zwart haar, groen Diesel jack, bruine broek

[Details vermissing](#)

Deel dit alert:
 [f](#)
[t](#)
[h](#)

Heeft U informatie?
 Neem contact op met de politie. Bel: 0800-6070

AMBER
AL-RT

**GEEF ONTVOERDERS
GEEN KANS**

Download de app
amber.nl/zoekmee

Maar nu al veel verder

2. Kenschets Nederlands Zorgstelsel: wat is aard en ruimte voor antwoord op disruptieve macht van patiënt?

China Zorg*: beetje markt, vooral (corporatistische) staatssturing

Marktwerving

- Meer concurrentie in BtoB deel rondom zorginkoop zorgverzekeraars en gemeenten en in BtoC deel in care in PGB/vouchers (kunstmatige koopkracht-instrument)**
- Enige commerciële initiatieven, vooral in combinatie onroerend goed en thuiszorg en niches curatieve zorg; markt van private koopkracht ontstaat ook door verhoging eigen bijdrage en vermogenstoets in publiek bestel
- Meer privaat risico op falen en faillissement
- Bij financiering (banken), soms zelfs privaat venture kapitaal
- De kosten van de mythe: zorgverzekeraars formeel privaat en dus onder EU en AFM toezicht en richtlijnen van reserves

* Geïntroduceerd in Zorgvisie 2011

** Zie Drs. SPM de Waal 'Strategisch management voor de publieke zaak', 2008

Vervolg typering Nederlands zorgstelsel (2)

China:

- Convenanten rond budget- en volumegroei, kwaliteit en ketens
- Tegengaan innovatie en nieuwe toetreders, zowel zorgverzekeringen als zorgaanbod, langs wettelijke kwaliteitsregels
- Veel wettelijke regels:
 - Eerst rond prijs: tarieven, standaard diensten
 - Dan rond kwaliteit: rijksinspectie met standaard protocollen, BIG standaarden
 - Recent rond governance: governance codes, beloning top (WNT)

Openstaande punten die politiek niet zal toegeven: schijnconstructies rond verbod op winst en winstuitdeling (al meer dan 15 jaar bekend) en falen arbeidsmarkt regulering.

Ideologisch ‘vergeten’ varianten: burgerinitiatieven, mix formele/informele zorg, zorg coöperaties.

Gemaakte implementatiefouten in bouw stelsel, sinds 2005

1. Toelaten teveel fusies zorgverzekeraars
2. Daarna: toelaten teveel fusies zorgaanbod (als argument: fout nummer 1)
3. Niet toelaten ondernemerschap samenhangende eerstelijns zorg
4. Te weinig keuzemacht bij patiënt (daardoor feitelijk geen markt vaak!)(komt nu, door nieuwe technologie)
5. Verkeerde organisatie ondernemerschap medisch specialisten
6. Belangrijkste marktinvoer en marktgedrag: banken
7. Decentralisatie (WMO, Jeugdzorg) naar gemeenten (vooral bureaucratisering) met tegelijk forse bezuinigingen
8. Organiserende burgers ideologisch vergeten

Beetje dom: participatie samenleving (nietszeggend pleonasme)

- **Teveel gemotiveerd als bezuiniging op collectieve kosten:** afwenteling van zorgen van trage en zwakke overheid, bureaucratisch wordt burgerinitiatief ook meteen verondersteld en zelfs opgelegd
 - **Onderliggend burgerschapsbegrip te economisch-liberaal:** individueel (zelfredzaamheid), geen burgerorganisaties, geen impact op bestaande publieke organisaties
 - **Te romantisch: niet belegd met macht, zoals:**
 - Right to Challenge (augustus 2016 CU/PvdA)
 - Vouchers (oa PGB)
 - Preferred positie op bepaalde sociale (!) criteria bij aanbesteding
- (alledrie inmiddels expliciet gesteund in regeerakkoord 2017)**
- Bijzondere governance-eisen vanuit commonsperspectief

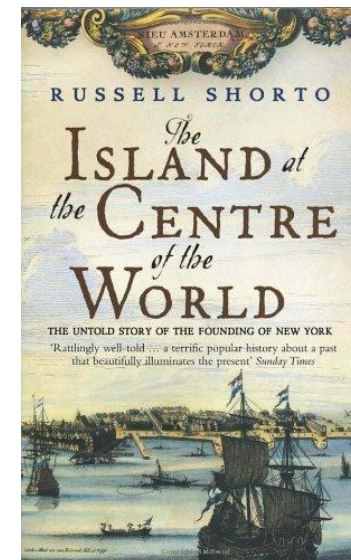

**Bijzondere Nederlandse
stelselkwestie: model van
maatschappelijke
ondernemingen:
private rechtspersoon + non-
profit + binnen publiek bestel**

Grond van Burgerinitiatief

Nederland heeft lange traditie van burgerinitiatief:

- Van polderen en indijken (overgegaan in oudste overheidslaag: **waterschappen**) tot zelf-inrichting van maatschappelijke diensten
- Leidt nu tot uniek internationaal model van privaat non-profit binnen publiek domein (**maatschappelijke ondernemingen***): gezondheidszorg, onderwijs, sociale huisvesting, publieke omroep, pensioenfondsen
- Zit diep in Nederlandse cultuur dat je als burgers voor elkaar zorgt en zelf maatschappelijke diensten inricht: **maatschappelijk ondernemerschap**, nog voor overheid er een probleem, laat staan eigen taak in zag
- Overheidsdenken nu zo diep in cultuur en instituties dat we buitenlanders nodig hebben deze Nederlandse culturele traditie in te zien:

* Origineel concept de Waal 2000

Perspectief maatschappelijke ondernemingen*: daarom corporate governance in zorg!

Systeem met maatschappelijke ondernemingen geldt in 5 sectoren:

- a. Woningcorporaties
- b. Publieke omroepverenigingen
- c. (Bedrijfstak) pensioenfondsen
- d. Zorg, zowel verzekeraars als aanbieders
- e. Onderwijsorganisaties

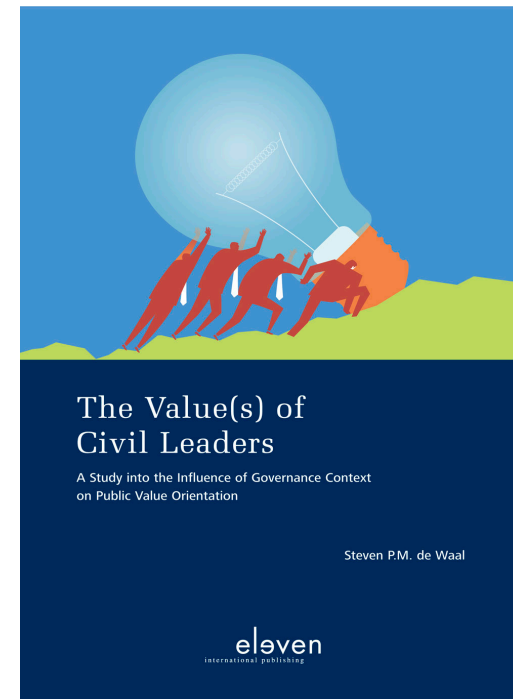

Uniformering per sector en verplichting deelname bedrijven/burgers uniek NL

Andere sectoren kennen ook uitvoerende nonprofits met een publieke taak (zoals Cultuur), maar afwijkingen in: wettelijke plicht tot deelname, overheidsinspectie en -toezicht, wettelijke eisen aan taak en product, uniforme erkenning en/of volledig publieke financiering, inclusief tariefstelling, wettelijke eisen aan governance. Dan, zoals ook in buitenland gebruikelijk, model van aanbesteden of preferred partnerships.

* Origineel in S.P.M. de Waal (2000), 'Nieuwe strategieën voor het publieke domein'

Relevante voorbeelden uit proefschrift over civil leaders

Marco Bunge: Pionier in Hospice Care

Innovatie:

Oprichter een van de eerste hospices, gericht op terminale begeleiding en zorg; met private middelen (Hospice Kajan Hilversum); Inloopcentrum voor mensen die leven met kanker Vioer, Hilversum

- Ondernemersachtergrond: uitgever, zelfstandig journalist
- Inspiratie: Persoonlijke observaties en gebrek aan innovatie in dit type zorg

Cees Hovenkamp†: eigenzinnig pionier en directeur gehandicaptenzorg

- Pionier en uitbouwer Philadelphia Care
- Inspiratie: vanuit zorg voor deze groep en hun familie, christendom en informele betrokkenheid
- Innovaties: kleinschaligheid en informaliteit, werving fondsen, goederen en maatschappelijke steun
- Kon schaamteloos bijdragen vragen; opvolgers hebben dat niet begrepen

Wim van der Meeren: 'andere' bestuurder

- Destijds: Elisabeth Ziekenhuis Tilburg, nu CZ Zorgverzekeringen
- Inspiratie: waardengedreven ondernemen, noodzakelijke innovaties en relevante instituten
- Innovaties: het 'liefste' ziekenhuis van Nederland maken, later: selectieve inkoop borstkankerzorg

Hans Becker: vernieuwing ouderenzorg

- Humanitas Rotterdam
- Econoom van huis uit
- Inspiraties: Economisch-rationeel en vanuit persoonlijke ervaringen met ouders
- Innovaties: Nieuwe zorgfilosofie, zoals yes-cultuur, tegengaan misery islands, levensloop bestendig wonen, memory musea
- Gepromoveerd op deze filosofie
- Nu ambassadeur Humanitas

Hans Nieukerke: innovator in jeugdzorg

- Toen: Hoenderloo Groep
- Inspiratie: Aanpak moeilijke jongeren, overgang justitie/zorg, rechtse filosofie introduceren in softe jeugdzorg, ondernemen en ondernemer willen zijn: doelgroep denken
- Innovaties: Glen Mills aanpak, vele andere methoden

BIJLAGE

nadere informatie over Publicspace en Steven de Waal

Public SPACE (zie: www.publicspace.nl/over-public-space en /publicaties)

Ontstaan **ca. 2001** als onafhankelijke denktank vanuit Boer&Croon, strategische consultancy en eindverantwoordelijk interim-managementfirma. Acties o.a. Executive Exchange Network.

Basis: Boek S. de Waal (**2000**): 'Nieuwe strategieën voor het publieke domein': o.a. concept maatschappelijke onderneming

Verzelfstandigd in Stichting met Steven de Waal als bestuurder **begin 2004**, na zijn vertrek als bestuursvoorzitter en vennoot, leden Denktank bleven allen

In **2007** Manifest 'Naar een intelligente en verbonden overheid' met presentatie in Nieuwspoort

Achtergrond Public SPACE (vervolg)

In **2008** '*Strategisch management voor de publieke zaak*' (Boom Bestuurskunde) met presentatie aan Frank Heemskerk (Stas EZ) in Havengebouw Rotterdam

Steeds meer Denknetwerk ipv Denktank

In **2010 en 2011** rapporten over *Jeugd Gezondheidszorg en Decentralisatie Jeugdzorg* (m.m.v. GGD Nederland), presentaties aan Andre Rouvoet (Minister) en aan Dannenberg (VNG) en Van Gastel (DG)

In **2014** '*The Value(s) of Civil Leaders*' (Eleven), promotie S. de Waal bij USBO, Paul 't Hart

In **2015** '*Burgerkracht met Burgermacht*' (Boom Bestuurskunde), presentatie aan Kim Putters (Directeur SCP) in Dudok,, m.m.v. o.a. Staf Depla, Paul Schnabel, Raymond Gradus

Manifest Public SPACE (2008)

In het manifest 'Naar een intelligente en verbonden overheid' ontwikkelt de Denktank van Public SPACE, Centre on Strategies for Public And Civil Entrepreneurs, een concept voor een nieuwe overheid. Een concept dat optimaal gebruik maakt van de positieve kracht van de opkomende 'Civil Society'.

De overheid bevindt zich in een cruciale overgangperiode. Ze moet veranderen van log en bureaucratisch naar flexibel en resultaatgericht. Van een gesloten bastion naar een open, uitnodigend huis waar burger, instelling en bedrijf zich welkom en serieus genomen voelen.

In de visie van Public SPACE breekt een nieuw tijdperk aan, een tijdperk van 'hybriditeit' en publiek private samenwerking. De tijd van een ideologische inzet op marktwerking en privatisering loopt op zijn eind, maar ook de tijd van een almachtig regerende overheid of een gedetailleerd sturende politiek. Voorwaarde voor een positieve hybriditeit, is een overheid die intelligent en flexibel reageert op initiatieven uit de samenleving. Een overheid die initiatieven uitlokt, stimuleert en opzoekt.

Dit manifest bevat een analyse van de ontwikkelingen, denkpatronen en situaties die in de voorbije periode echte oplossingen bij de (rijks)overheid in de weg hebben gestaan. Het laat zien waar nieuwe vormen van samenwerking, gepland en spontaan, succes hebben.

Ter inspiratie geeft het manifest elf concrete verbeterstappen en suggesties voor aansprekende grote werken als symbolen van een nieuwe aanpak 'in het laagland'.

Het manifest is geschreven in 2006. Het geeft een visie en een programma waar overheid en private partijen nog jaren mee vooruit kunnen.

Public SPACE Foundation is een privaat initiatief. Doelstelling van de Stichting is bijdragen aan het debat over de inrichting van de publieke sector door eigen onderzoek, onderzoek met deelden, congressenbijdragen, lezingen en een actieve website. De impact van de opkomende civil society is een belangrijk aandachtspunt. Kennis is het ontwikkelen van 'Winning Strategies for the common good'.

Naar een intelligente en verbonden overheid

Naar een intelligente en verbonden overheid

Manifest van de Denktank van Public SPACE Foundation

Centre On Strategies For Public And Civil Entrepreneurs

Mei 2015

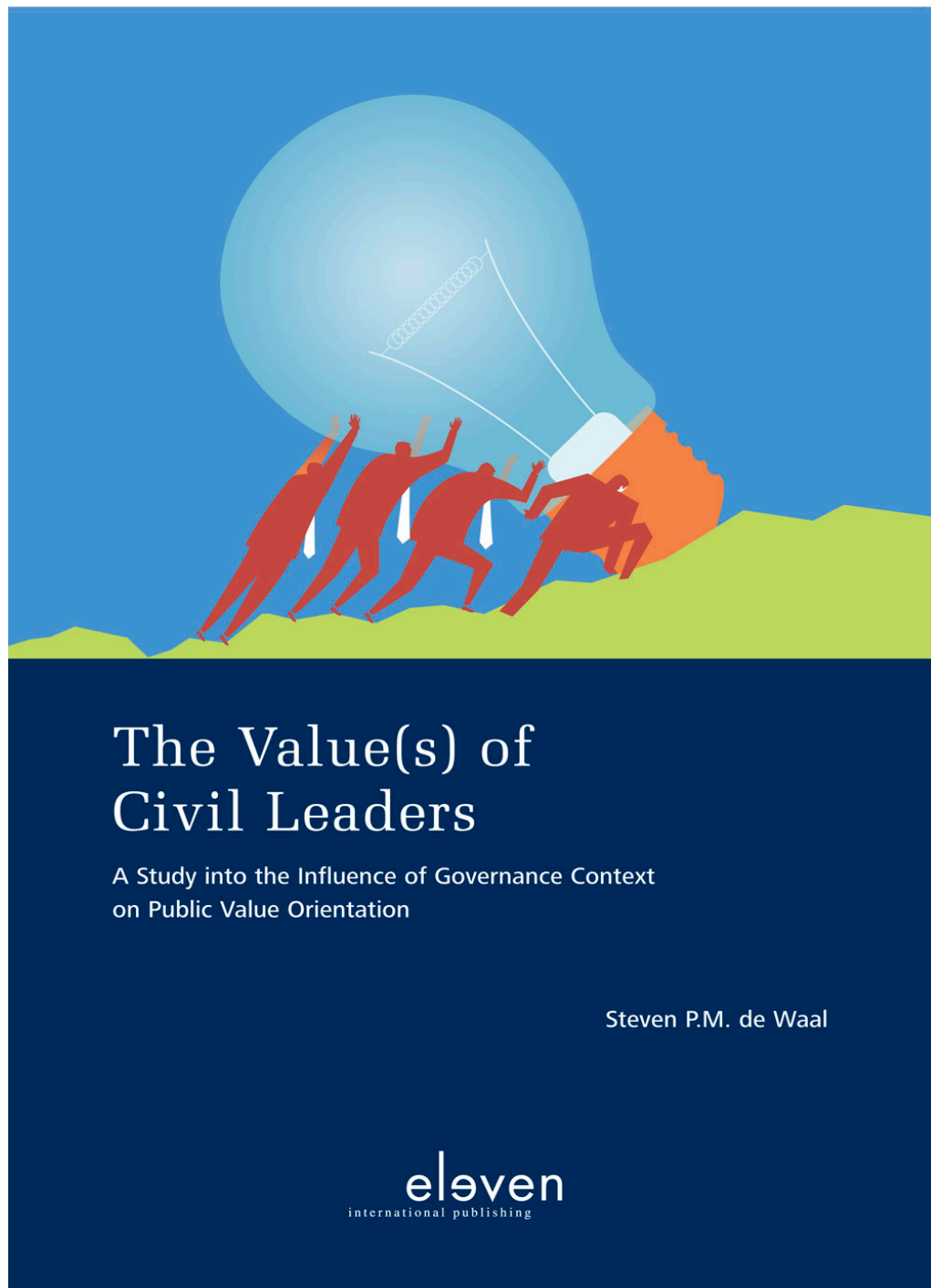
Debatten, literatuurstudie en discussie
op site

Keynotes o.a.: Paul Schnabel, Staf
Depla en Raymond Gradus

Hoofdlijn:

Aandacht voor burgerschap is positief,
maar nu naïef en vrijblijvend:

- Hoe verandert dit de institutionele
orde?
- Welke burgermacht staat tegenover
grotere inbreng en
verantwoordelijkheid?
- Publieke dienstverlening door
maatschappelijke ondernemingen:
concurrent of partner?

Proefschrift, oktober 2014

Onderzoek onder 30 maatschappelijk leiders naar hun waardenpatroon

- Hoe waarden en waardenoriëntatie hun leiderschap beïnvloeden
- Hoe besturingsomgevingen (for-profit, non-profit, informal active citizenship) daarop inwerken

Belangrijke begrippen:

- persoonlijke waarden en waardenpatronen van markt/overheid/samenleving
- civil society
- public value
- besturingscontexten
- leiderschap.

Andere publicaties Public SPACE

2009: Hierin artikel over Nederlands politiek stelsel en leiderschap onder titel: 'Waarom hebben de Amerikanen Obama en wij Balkenende?'

2018: Hierin artikel over Nederlands Publiek Leiderschap, o.a.

- Polderpaternalisme
- disruptief burgerschap
- waarom roep om leiderschap
- gebrek aan retoriek en charisma

Originele Concepten Public SPACE 2000-2018

Maatschappelijke Onderneming (2000): Typisch Nederlands stelsel met private non-profitorganisaties in publieke dienstverlening, voortgekomen uit burgerinitiatief eind 19^e, begin 20^e eeuw, met maatschappelijk ondernemende strategie op 3 geldstromen: collectieve middelen, filantropie en commercie(voortbouwend op introductie **maatschappelijk ondernemerschap** in 1994).

Disruptief Burgerschap (2015): De disruptieve technologieën (internet, platforms, social media) bieden een machtig instrument voor burgers: eigen data, eigen opinievorming, publieke opinie werkelijk publiek, eigen communitybuilding, eigen publicatie. Er is eindelijk een direct en onafhankelijk kanaal tussen en van burgers. De gebruikelijke manipulaties zijn hoogstens vervangen door AI manipulatie. Disrupteert representatieve democratie en aanbodgedreven publieke dienstverlening.

Originele Concepten Public SPACE (2)

ChinaZorg (2011): Zorgstelsel Nederland lijkt vooral op China: kernmacht bij centrale (corporatistische) staatssturing en – controle, beetje markt aan de randen. Grootste probleem: patiënten hebben geen marktmacht, zoals keuze tussen aanbieders of innovatieve behandelingen. Stelsel heeft public health en preventie en burger zelforganisatie niet belegd.

Maatschappelijk Leiderschap (2014): Private personen die op een bijzondere wijze en vanuit eigen drijfveren en waarden bijdragen aan de publieke zaak. Mijn proefschrift en promotieonderzoek. Kern: personen zijn belangrijker dan institutionele positie en er is meer dan informeel burgerschap: Burgerschap in de Boardroom

Polderpaternalisme (2015): Nederlandse bestuurlijke cultuur van ‘polderen’ in (te) kleine besloten en weinig representatieve kring leidend tot vaak onduidelijke, late compromissen die dan wel ‘paternalistisch’ worden opgelegd aan burgers. Weinig gezagvol, niet creatief genoeg in disruptieve tijden, uiteindelijk regentesk amateurisme.

Persoonlijke achtergrond

Professie: Strategie Consultant. Overwegend publieke sector, o.a. volkshuisvesting, gezondheidszorg, hoger onderwijs, energie. Ook landelijk niveau: brancheverenigingen en departementen

Studie 1973-1979 Andragologie (RUU), cum laude. Promotie USBO 2014

Begin carrière (1979-1984): Gemeente (welzijnsplanning) en Ministerie van BZK (Reorganisatie Rijksdienst)

Vanaf 1985: Boer&Croon Strategy and Management Group. 1992 - 2003 Vennoot, 1998-2002 Bestuursvoorzitter

2001-2005: lid partijbestuur PvdA, o.a. voorzitter Cie Zorgstelsel

NU:

Vanaf 1995: Voorzitterschappen RvT zoals Cultuur (meso en macro), Betaald Voetbal, Hoger Onderwijs, Media, Woningcorporaties (macro), Verpleeghuizen. Lid Kernteam Utrecht Development Board

Oprichter (ca 2002) en voorzitter Public SPACE Foundation (private ThinkTank)